

Willem Scholten - in memoriam

Met mr. Willem Scholten is een authentiek en indrukwekkend mens heengegaan. In een veelzijdige loopbaan heeft hij een gedenkwaardige bijdrage geleverd aan de politiek en het bestuur van ons land gedurende een lange reeks van jaren.

Vanaf 1951 was hij twaalf jaar werkzaam op het ministerie van Financiën, waarna hij voor de Christelijk Historische Unie werd gekozen in de Tweede Kamer. De gedegenheid van zijn kennis op het gebied van de belastingwetgeving trok de aandacht. Als Staatssecretaris in de kabinetten Biesheuvel was hij dan ook belast met fiscale zaken. Een van zijn belangrijke resultaten was de invoering van het schijventarief in de loon- en inkomstenbelasting.

Na zijn staatssecretariaat nam hij opnieuw zitting in de Tweede Kamer en werd tevens lid van het Europees Parlement, totdat hij in 1976 benoemd werd tot lid van de Raad van State. Zelf was hij van opvatting dat hij daarmee zijn politieke carrière had beëindigd. Twee jaar later echter werd hij geconfronteerd met een afweging, waarvoor hij slechts twee dagen de tijd kreeg. Met pijn in het hart besloot hij de Raad van State te verlaten en de functie van minister van Defensie in het kabinet Van Agt te vervullen in de wetenschap dat daar een zware opgave op hem wachtte: het in goede banen leiden van de kernwapendiscussie in ons land.

Even snel als anderszins verrassend was zijn terugkeer naar de Raad van State in 1980 als vice-president. Zeventien jaar heeft hij deze functie buitengewoon serieus genomen. Bij de herdenking op vrijdag 7 januari jl. is

onder meer melding gemaakt van de karakteristieke wijze waarop hij deze positie gestalte heeft gegeven. Met een grote kennis van de constitutie en van haar waarde voor de democratie, en als bewaker van die constitutie. Maar ook als een bestuurder met een brede dossierkennis. Hij gaf de Raad van State gezicht met gelijktijdige bewaring van een zekere afstandelijkheid, ook tot de publiciteit. Na zijn afscheid van de Raad van State werd hij benoemd tot Minister van Staat.

Onpartijdigheid was voor hem een sleutelwoord bij het vervullen van zijn functie als vice-president van de Raad van State. “De politicus Scholten bestaat niet meer” zei hij daarover, en het bezoek van bijeenkomsten van zijn partij liet hij achterwege tot zijn terugtreden als vice-president. Die onpartijdigheid betrachtte hij ook in zijn rol als kabinetsinformatuur in 1982, op basis waarvan het eerste kabinet Lubbers tot stand kwam. Later zei hij daarover “Het politiserende karakter daarvan ontgaat mij. Het onderzoek van de informateur kan zich richten op een kabinet van welke samenstelling ook”.

Het beeld van Willem Scholten is dat van een buitengewoon kundige, serieuze en enigszins zwijgzame man. Maar hij was tegelijk de echtgenoot en vader die zijn gezin het belangrijkste in het leven vond en daarvoor tijd en aandacht wilde vinden. De man ook, die erom bekend stond door de jaren heen zijn Deventer voetbalclub Go Ahead Eagles trouw te zijn gebleven.

De Eerste Kamer heeft Willem Scholten meegemaakt door zijn plaats achter de regeringstafel. De betekenis van zijn inzet voor onze staat en samenleving reikt evenwel aanzienlijk verder. Wij mogen met dankbaarheid de herinnering aan zijn inzet voor de publieke zaak levend houden.

Zijn echtgenote en familie wensen wij de kracht toe dit plotselinge verlies te dragen.